

ผลของโปรแกรมในการป้องกันโรคมือเท้าปากในเด็กก่อนวัยเรียนโดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคมและการระบาควิทยาของผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi- experimental research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมในการป้องกันโรคมือเท้าปากในเด็กก่อนวัยเรียน โดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคมและการระบาควิทยาของผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สุพรรณบุรี โดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แรงสนับสนุนทางสังคมและการระบาควิทยาการเป็นโปรแกรมที่ใช้ในการทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาด 30-50 คน กลุ่มทดลอง ประกอบด้วย ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน 35 คน และกลุ่มควบคุม ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน 35 คน การทดลองเป็นการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Two group pretest-posttest Design) โดยใช้โปรแกรมสุขภาพศึกษามีระยะเวลา 12 สัปดาห์ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม การให้ความรู้โดยการบรรยาย คู่มือวิดิทัศน์ สาธิต ใช้ตัวแบบสอนวิธีการล้างมือที่ถูกต้อง ชมเชยเมื่อปฏิบัติถูกต้อง สนับสนุนแผนพับและโปสเตอร์ความรู้ และการกระตุ้นเตือนด้วยการโทรศัพท์ติดตาม 2 ครั้ง เพื่อหาแนวทางในการป้องกันโรคมือ เท้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test และ Independent t-test

ผลการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยในเรื่องความรู้การป้องกันโรคมือ เท้า ปาก มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความรุนแรง คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้โอกาสเสี่ยง คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ประโยชน์ คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ต่ออุปสรรคของการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก และคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติในการป้องกันโรค มือ เท้า ปาก ในผู้ปกครองกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนทดลอง ($p\text{-value} < 0.001$)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมทางการป้องกันการติดเชื้อ โดยให้ผู้ปกครองมีความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันควบคุมโรคมือ เท้า ปาก และครูพี่เลี้ยงเด็ก สอดแทรกกิจกรรมทางสุขอนามัยในบทเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การสวมหน้ากากอนามัย ทักทายการล้างมือเป็นประจำ หลังรับประทานอาหารหรือหลังทำกิจกรรมเป็นประจำ และการรักษาความสะอาดของสถานที่และสิ่งแวดล้อมต่อเนื่อง

คำสำคัญ : โปรแกรมการการป้องกันโรคมือ เท้า ปาก, ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน, แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ